

2026

MER

ÄN

Bokförlagens
ekonomiska och
kulturella betydelse

BARA

ORD

Innehåll

4-5	"Bokförlagen är den drivande kraften"
6-7	Så funkar bokbranschen
8-9	Bokbranschen i siffror
10-13	Effekten av förlagens arbete
14-15	Upphovsrätt och AI
16-19	Stärk läsningen
20-23	Säkra den litterära bredden
24-25	Regleringar
26-27	Metod och kontakt
28	Så stärker vi framtidens bokbransch

Foto: Caroline Andersson Renaud

Mikaela Zabrodsky
Vd Svenska Förläggareföreningen

”Bokförlagen är den drivande kraften”

Bokbranschen är navet för Sveriges kreativa ekonomi. Vi befinner oss i skärningspunkten mellan kultur, samhälle och ekonomi på ett unikt sätt. Den årliga omsättningen för hela boksektorn uppgår till 26 miljarder kronor, vilket inkluderar allt från författare till distributörer. Men det verkliga värdet är långt större än så. Boken formar vår identitet, vårt språk och vår kultur.

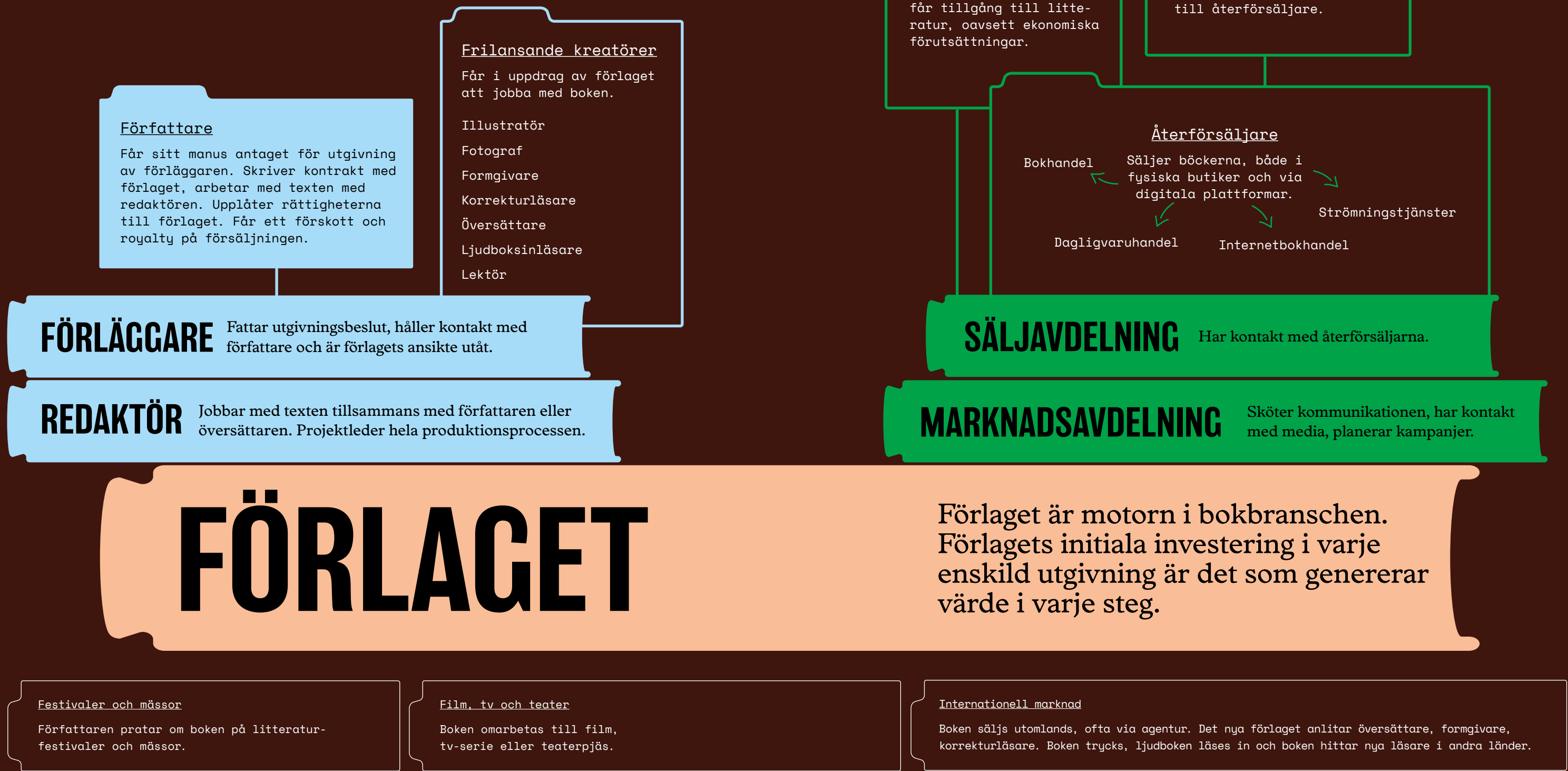
Bokförlagen är den drivande kraften i bokens ekonomiska och kulturella kretslopp. Berättelserna som förlagen idag väljer att investera i kommer imorgon att kunna ses på bio, som tv-serie eller på teatern. Det är också dessa böcker som fyller hyllorna på biblioteken och som används i undervisningen i skolan, eller som för den delen plockas upp hos din lokala bokhandel eller strömmas i din ljudboksapp.

Det stannar inte där. Berättelserna färdas också långt bortom Sveriges gränser och påverkar resten av världens inställning till oss som land. Den svenska litteraturexporten är något som vi ska vara stolta över. Det både stärker varumärket Sverige och gynnar svensk konkurrenskraft utomlands.

Den svenska förlagsbranschen är en tillväxtbransch. Försäljningen ökar, förlagen går med vinst. Och till skillnad från många andra kreativa branscher är det inhemska det som går starkast: av de 20 mest sålda böckerna i Sverige 2025 var 18 skrivna av svenska författare.

Inget av detta kan tas för givet, men Sverige har alla förutsättningar att upprätthålla och utveckla en levande boksektor i hela landet. Det bör göras genom att värna den infrastruktur som är grundläggande för hela bokekonomin: stå upp för upphovsrätten, skapa förutsättningar för alla barn att bli lässtarka deltagare i vår demokrati och värna aktörernas konkurrenskraft.

Så funkar bokbranschen

BOK- BRANSCHEN I SIFFROR

26

MILJARDER KRONOR

Akkumulerad omsättning för alla bolag och enskilda näringsidkare i boksektorn 2024.

5,5

MILJARDER KRONOR

Bokförsäljning till slutkonsument 2025, ex moms.

636

MILJONER KRONOR

Exportintäkter från bokrättigheter 2024.

12 300

Sysselsatta i boksektorn 2024, anställda och enskilda näringsidkare.

73,1

MILJONER VOLYMER

Totalt antal sålda volymer 2025, både tryckta exemplar och digitala strömningar.

Ord som driver tillväxt

De svenska förlagen är motorn i bokbranschen. Sammanlagt omsatte branschens alla bolag 26 miljarder kronor och sysselsatte 12 300 personer år 2024.

I arbetet med att utveckla författarskap tar förlagen en stor risk. Förlagen investerar i varje enskild titel, från manusurval, författarförskott och redaktionellt arbete till produktion – tryckerier eller ljudboksinsläsning – och marknadsföring. Investeringen sker innan boken har sålt ett enda exemplar och med ofta osäkert utfall.

Bokbranschen vilar på stora immateriella värden. Varje utgiven titel är en rättighet som kan generera intäkter under lång tid, i Sverige och utomlands, och som ger författare ersättning år efter år. Utan förlagens risktagande skulle dessa värden aldrig uppstå.

Förlaget förvaltar bokrättigheterna. Författarna, ofta via agentur, säljer rättigheterna vidare. Förlagets investering i boken ger då spridningseffekter för andra delar av den kreativa ekonomin. Att en bok ligger till grund för film, tv-produktion, scenkonst och dataspel är så vanligt att vi knappt lägger märke till det.

När svenska böcker översätts och sprids av utländska förlag formar de bilden av Sverige och blir en sorts mjuk makt. Under 2024 exporterades svensk litteratur för motsvarande 636 miljoner kronor. Sverige svarade för 71 procent av de nordiska ländernas samlade litteraturexport. Den höga andelen visar hur väl den svenska utgivningens står sig på den internationella marknaden.

**”DE SVENSKA FÖRLAGENS
TIDIGA INVESTERING I LJUD-
BÖCKER VAR EN AVGÖRANDE
FAKTOR BAKOM STRÖMNINGS-
TJÄNSTERNAS GLOBALA
FRAMGÅNG.”**

Globalt ledande strömmare

Sverige är världsledande på ljudböcker. Modellen med prenumerationstjänster för digitala böcker kommer från de svenska techinnovatörerna: Storytel, Bookbeat och Nextory. De har under det senaste decenniet förändrat läsarbeteenden och drivit utvecklingen av en helt ny marknad för bokkonsumtion. Under 2024 om-

satte de tillsammans cirka 5 miljarder kronor och sammantaget verkar trion på fler än 25 marknader.

De svenska förlagens tidiga investering i ljudböcker var en avgörande faktor bakom strömningstjänsternas globala framgång.

Jonas Hassen Khemiri. Framgångsrik över hela världen

Jonas Hassen Khemiri är en av vår tids största författare som i över 20 års tid har skrivit kritikerhyllade och prisbelönta romaner och pjäser. Hans böcker har översatts till fler än 35 språk och hans pjäser spelas över hela världen.

2003

Ett öga rött

Säljer över 200 000 exemplar i Sverige. Översätts snabbt till bland annat norska, danska, finska, tyska, holländska och serbiska.

Blir film 2007.

2006

Montecore:
en unik tiger

Tilldelas Sveriges Radios romanpris och nomineras till Augustpriset.

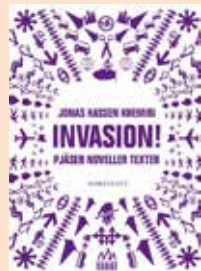

2008

Invasion!

Samling med noveller och pjäser.

Titeln hämtad från debutpjäsen (Stockholm stadsteater, 2006). Spelas senare bland annat i Frankrike, Tyskland, Norge, Storbritannien och USA. Tilldelas Obie Award av American Theatre Wing.

2009

”Vi som är hund-
ra” på Göteborgs
stadsteater

Sätts upp i Norge, Frankrike, Danmark, Tyskland.

Tilldelas Heddapri-
set, Norges vikti-
gaste teaterpris.

2012

Jag ringer mina
bröder

Blir pjäs 2013 på
Malmö Stadsteater.
Turnerar med Riks-
teatern.

Sätts upp i bland
annat Tyskland,
Frankrike, Schweiz,
USA, Spanien och
Australien.

2015

Allt jag inte
minns

Tilldelas August-
priset för bästa
svenska skönlitterä-
ra bok.

SVT-serie 2019.

2018

Pappaklausulen

Tilldelas Prix
Médicis Étranger,
Frankrikes främsta
litterära utmärkelse
för översatt skön-
litteratur.

Finalist i kategorin
översatt litteratur
på National Book
Award, ett av USA:s
mest prestigefyllda
litteraturpriser.

2023

Systrarna

Nomineras till
Augustpriset.

Den engelska
versionen, *The
Sisters*, utnämns
till en av de tio
bästa nya böckerna
under 2025 av New
York Times och
nomineras till
National Book
Award.

Stå upp för upphovsrätten

Upphovsrätten är ingen nostalgisk kvarleva. Utan upphovsrätt är det fritt fram att exploatera allt skapande. Möjligheten att arbeta professionellt som konstnär, musiker, designer, filmskapare eller författare försvagas kraftigt. Upphovsrätten är också ett helt nödvändigt investeringsskydd. Utan ett tillförlitligt upphovsrättsligt system finns inga förutsättningar för förlag att investera i utgivningen av böcker. Världen blir en torftigare plats.

Den svenska upphovsrättslagstiftningen har en robust struktur. Lagen är välbalanserad och tar hänsyn till olika intressen. Den är något att försvara.

”Utan ett tillförlitligt upphovsrättsligt system finns inga förutsättningar för förlag att investera i utgivningen av böcker.”

Foto: Owen Romare Hughes

Amanda Romare
– drömdebuten

Att ge ut en debutant innebär att ett förlag investerar redaktion, produktion och marknadsföring utan någon historik att bedöma risken mot. Utan det investeringsskydd som upphovsrätten innebär skulle det vara omöjligt. När Amanda Romares roman *Halva Malmö består av killar som dumpat mig* publicerades 2021 blev den en av årets mest omtalade debuter. Boken har hittills sålts i över 100 000 exemplar i Sverige och översatts till finska, danska, spanska och nederländska. Netflixserien med samma namn, som hade premiär hösten 2025, har setts av flera miljoner tittare och toppade listorna i flera europeiska länder.

AI

Utvecklingen av AI-verktyg har gått snabbt, och för med sig både möjligheter och utmaningar. I centrum för den utvecklingen finns förlagen. Forskning visar att språkmodellerna presterar betydligt bättre om de tränas på nyhetsmedia, facklitteratur och skönlitteratur. När vem som helst kan generera stora textmängder blir förlagens roll som avsändare ännu viktigare, som en garant för autenticitet och kvalitet.

För att AI-utvecklingen ska ske på ett hållbart sätt är det centralt att upphovsrätten respekteras. Det måste vara transparent vilken träningsdata som använts, rättighetshavarna måste ha kontroll över hur deras verk används och de måste ersättas för nyttjandet.

Runt om i världen pågår just nu ett historiskt intrång i upphovsrätten. Globala techbolag skrapar nätet på material för att träna sina AI-modeller, utan tillstånd, utan insyn och utan ersättning. Upphovspersoner har ingen möjlighet att säga nej och står utan kompensation när deras verk används som byggstenar för en ny infrastruktur.

”RUNT OM I VÄRLDEN PÅGÅR JUST NU ETT HISTORISKT INTRÅNG I UPPHOVSRÄTTEN.”

Bolag som byggt affärsmodeller på piratkopierat material behöver mötas med rättsliga och politiska motåtgärder. EU:s AI Act är ett positivt steg mot en reglerad, etisk AI-marknad, men motståndet från techjättar som Meta, OpenAI, Anthropic och Google är och fortsätter vara massivt.

Men EU-regleringar är inte det enda sättet. Sverige är ett föregångsland inom licensiering av upphovsrättsskyddat material, med avtalslicenser och smidig kollektiv klarering. Vi har visat att marknadens parter kan hitta lösningar som gynnar rättighetsinnehavare såväl som vinstdrivande bolag och slutkonsumenter. Den svenska modellen skulle kunna ligga till grund för ett nytt internationellt system för att ersätta rättighetshavarna när multimiljardvärderade AI-modeller tränas på deras verk.

Svensk modell för språkmodell

De AI-verktyg som används i Sverige är huvudsakligen tränade på engelskspråkiga underlag och tenderar att spegla anglosaxiska normer och värderingar, i första hand amerikanska. Svenska språkliga nyanser, litterära referenser och kulturella uttryck missförstås ofta eller faller bort helt. Om vi helt är i händerna på globala techbolag riskerar Sverige inte bara att det svenska språket utarmas, utan att vår nationella suveränitet hotas.

SE.LLMA, ett forskningsinitiativ på Linköpings universitet finansierat av Knut och Alice Wallenbergs stiftelse, bygger en nationell svensk språkmodell som respekterar

upphovsrätten. Till skillnad mot Silicon Valleys AI-modeller är bokförlag, författare, journalister och nyhetsredaktioner inte passiva leverantörer av träningsdata utan inbjudna att delta aktivt. Genom att licensiera böcker och texter till SE.LLMA kan den svenska språkmodellen tränas på ett kontrollerat sätt på högkvalitativt material.

Att förlag och upphovspersoner sitter vid bordet redan i projekteringsfasen av en AI-modell är ovanligt globalt sett, möjligen unikt. Sverige tar därmed taten i arbetet med att visa att högkvalitativ AI-infrastruktur går att bygga utan att sätta upphovsrätten ur spel.

Satsa på framtidens läsare

Läsförmåga är en jämlikhetsfråga. Om du inte kan läsa är det omöjligt att fullt ut delta i det demokratiska samhället. Flödena i våra telefoner ställer höga krav på eget tänkande och källkritik, färdigheter som stärks av läsning.

I den senaste Pisamätningen låg en tredjedel av de svenska femtonåringarna under OECD:s basnivå för läsförståelse. Vi vet att socioekonomiska faktorer spelar stor roll och därför är skolan avgörande för att ge alla elever en likvärdig chans. För att vända trenden med sjunkande läskunskaper behöver vi avsätta lektionstid för läsning, ökad användning av fack- och skönlitteratur i undervisningen och skolbibliotek bemannade med utbildade bibliotekarier. Genom att

satsa på läsningen ser vi till att de kommande generationerna ges de rätta förutsättningarna för att bli engagerade medborgare.

I bokbranschen vet vi att den bästa metoden för ökad läsning är starka läsupplevelser. För att varje elev ska kunna hitta sin nästa favoritbok måste skolbiblioteken vara fyllda med alla möjliga sorters böcker. Statsbidraget för inköp av tryckta böcker i skolan som infördes 2024 har varit en stor framgång. Under 2025 nyttjades 95 procent av de anslagna 480 miljoner kronorna, en anmärkningsvärt hög nivå. Men det är mycket viktigt att det läsfrämjande arbetet inte består av punktinsatser. Att förse barn och unga med ett brett utbud av böcker är ett kontinuerligt arbete.

Den stora läsutmaningen

För att bli starka läsare måste barn och unga läsa mycket. Mängdträning är en avgörande faktor i läsutvecklingen.

Den stora läsutmaningen är ett samarbete mellan flera olika förlag för att uppmuntra barn att läsa så mycket de bara kan. Projektet startades 2021 av Rabén & Sjögren, Bonnier Carlsen och Natur & Kultur tillsammans med Adlibris och Bonniers Familjestiftelse. Utmaningen riktar sig till landets

fjärdeklasser, som varje höst tävlar om att läsa flest timmar. Vinsten är en klassresa till Astrid Lindgrens Värld i Vimmerby.

Sedan starten har över 250 000 elever över hela landet deltagit. I snitt har varje elev läst 20 minuter om dagen mellan september och december. Under 2025 deltog nära 44 000 elever som tillsammans läste 1,2 miljoner timmar. Nytt rekord!

Foto: Sebastian Folcker

Biblioteken ger boken en plats i samhället

Biblioteken är oundgängliga för bokens närvaro i samhället. De garanterar tillgång till böcker, information och kunskap till alla medborgare, oberoende av ekonomiska förutsättningar. Sveriges över tusen folkbibliotek hade 49 miljoner fysiska besök under 2024, och på orter utan fysisk bokhandel är biblioteken i praktiken ofta den enda scenen för författarsamtal och litterära evenemang.

Biblioteken spelar också en avgörande roll för den litterära ekonomin, dels via inköp av böcker, dels via biblioteksersättning. Att författare får ersättning när deras böcker lånas på biblioteken är ett viktigt kulturpolitiskt verktyg för att kompensera för det samhälleliga nyttjandet av verken.

Men folkbibliotekens möjlighet att köpa in böcker krymper. Andelen av Sveriges kommuners sammanlagda verksamhetsutgifter som gick till folkbibliotekens bokinköp minskade med 26 procent mellan 2015 och 2024.

Foto: Thron Ullberg

Martin Widmark och Helena Willis – moderna barnboksklassiker

Bokserien *LasseMajas detektivbyrå* av författaren Martin Widmark och illustratören Helena Willis har sålt 30 miljoner exemplar, översatts till över 40 språk och är Sveriges mest utlånade böcker på biblioteken.

Böckerna om LasseMaja har legat till grund för två tv-serier, Dramatenpjäs, turnerande lekutställning, dator- och mobilspel och åtta långfilmer, för att nämna några exempel. Under 2027 blir detektivbyrån musikföreställning på Konserthuset i Stockholm där Martin Widmark skrivit manus och Helena Willis står för scenografin.

Diamant Salihu – reportagens mästare

Journalisten Diamant Salihus böcker visar hur fördjupad facklitteratur kan hålla kvar en fråga i det offentliga samtalet långt efter att nyhetsvärdet ebbat ut.

I reportageboken *Tills alla dör* från 2021 kartlade Salihu gängkriget i Järvaområdet. Boken sålde i över 275 000 exemplar och var en av Sveriges mest säljande fackböcker det året. Uppföljaren, *När ingen lyssnar*, såldes i 125 000 exemplar och toppade fackboks-försäljningslistorna under 2023.

Foto: Thron Ullberg

Hela landet läser

Bokbranschen är en angelägenhet för hela Sverige. Traditionellt är förlagen centrerade i Stockholm, men det finns starka kluster i bland annat Malmö och Göteborg som växer. Förlagsutbildningar finns nu i Lund, Göteborg, Uppsala och Stockholm, men saknas i norra Sverige.

Efter en tid av utmaningar, med konkurrens från näthandeln, centrumdöd och inte minst pandemin, är trenden för bokhandeln på uppgående. På många orter är bokhandeln

inte bara centrum för kulturlivet, utan stimulerar också den lokala ekonomin. På samma sätt som förlagens arbete genererar spillovereffekter på nationell och global nivå ger bokutgivningen effekter på den lokala. Bokfestivaler, författarvandringar och andra litteraturevenemang arrangeras över hela landet. Internationella boksuccéer lockar turister till Sverige, som till Camilla Läckbergs Fjällbacka och Astrid Lindgrens Värld i Vimmerby.

Foto: Natalie Greppi

Mer än en bokmässas

Bokmässan i Göteborg är Nordens största kulturevenemang och en av Europas största bokmässor. Vid 2025 års upplaga registrerades 96 000 besök, det högsta antalet sedan före pandemin.

Göteborg utsågs 2021 till Sveriges första Unesco-litteraturstad. Utnämningen är ett permanent åtagande, och den formella samverkan mellan Göteborgs Stad, Göteborgs universitet och Västra Götalandsregionen inleddes 2022.

Göteborgs Litteraturhus, en ideell förening bildad 2014, samlar omkring 80 medlemsorganisationer inom litteraturfältet. I stadsdelen Hammarkullen driver Angered folkhögskola en ettårig författarskola, och i kulturhuset Blå Stället hålls den årliga Angeredsbokmässan med litteratur och poesi från förorten.

År 2025 fick Göteborg sällskap när Unesco utsåg även Lund till litteraturstad.

Säkra den litterära bredden

Bokutgivningen i Sverige har en imponerande bredd. Förlagen ger ut allt ifrån deckare till lyrik, från nyöversatta klassiker till Booktokfenomen. Denna mångfald är ingen självklarhet.

Den svenska bokbranschen är i huvudsak marknadsfinansierad och har länge värnat sitt oberoende från statliga bidrag. Litteraturstödet utgör ett viktigt undantag. Det är ett begränsat men strategiskt stöd som möjliggör utgivning av böcker som annars sannolikt inte skulle nå svenska läsare.

Syftet är att främja mångfald och kvalitet i svensk litteratur. Det gör det möjligt för förlag att satsa på smalare titlar, författare att bli utgivna och läsare att möta ett bredare litterärt utbud. Stödet ges i efterhand, så förlaget måste först ta risken och ge ut boken. Det gör att systemet premierar faktisk utgivning och kvalitet och garanterar armlängds avstånd. Därmed ger det stor kulturpolitisk utdelning per investerad skattekrone.

Särskilt betydelsefullt är det för översatt kvalitetslitteratur, där kostnaderna ofta är höga samtidigt som försäljningen är osäker.

År 2025 publicerades över 10 000 titlar i Sverige. Samma år fördelade Kulturrådet 46 miljoner kronor mellan 839 titlar, vilket innebär att nio av tio utgivna böcker inte omfattades av stödet. Det ger ett snittstöd på

knappt 55 000 kronor per titel, medan hela produktionskostnaden för att ge ut en bok ligger på 300 000 kronor. Sett till hela branschen motsvarar litteraturstödet inte ens två procent av förlagens omsättning.

Litteraturstödet har successivt urholkats när anslagen inte räknats upp i samma takt som inflationen. Det innebär att anslaget har minskat i storleksordningen en tredjedel jämfört med slutet av 1970-talet.

Det finns att goda skäl att inte bara värna litteraturstödet utan också stärka det, så att framtidens läsare får tillgång till samma bredd, kvalitet och mångfald som tidigare generationer.

”Sett till hela branschen motsvarar litteraturstödet inte ens två procent av förlagens omsättning.”

Eva Lindström – högproduktiv och hyllad

När Eva Lindström författardebuterade med *Kattmössan* 1988 var hon redan etablerad illustratör. Sedan dess har hon gett ut drygt 30 böcker där hon både skriver och illustrerar plus att hon illustrerat ytterligare ett tjugotal böcker åt andra författare. Hennes böcker har översatts till över 20 språk.

Eva Lindström har nominerats till Augustpriset tolv gånger, flest av alla. År 2022 tilldelades hon Alma-priset, världens främsta barnboksutmärkelse.

Viveca Sten – exportsuccé för svenska mord

Juristen Viveca Sten var 49 år när hon debuterade med deckaren *I de lugnaste vatten*, den första boken i Morden i Sandhamn-serien. Idag är hon en av Sveriges mest framgångsrika författare vars böcker sålt i över tolv miljoner exemplar och getts ut i fler än 60 länder.

TV4-producerade tv-serien "Morden i Sandhamn" är inne på sin tolfte säsong och har setts av 100 miljoner tittare världen över. Tv-serien "Åremorden" toppade Netflix listor i 26 länder och är strömningstjänstens mest sedda svenska produktion hittills.

Foto: Karl Nordlund

Foto: Paik Dahui

Han Kang – storsäljande Nobelpristagare

Listan över författare som fått Nobelpriset är imponerande. Ännu mer imponerande är att Sverige, trots vårt lilla språkområde, har gett ut så många av dessa författare innan de fick priset. Litteraturstödet är en anledning, modiga förläggare en annan.

Han Kang är ett exempel. Romanen *Jag tar inte farväl* gavs ut på svenska våren 2024 med stöd från Kulturrådet. Under hösten tilldelades den koreanska författaren Nobelpriset.

Alla Nobelpristagare blir inte storsäljare, men det blev Han Kang. Romanen *Vegetarianen*, utgiven på svenska med hjälp av litteraturstödet åtta år tidigare, var den tredje mest sålda skönlitterära boken i Sverige under 2024, och ytterligare två titlar fanns med på topp 30.

Nobelpristagare och litteraturstödet

Här visas vilka Nobelpristagare 2016–2025 som getts ut på svenska med hjälp av litteraturstödet – innan de tilldelades priset.

2025 László Krasznahorkai	JA
2024 Han Kang	JA
2023 Jon Fosse	JA
2022 Annie Ernaux	JA
2021 Abdulrazak Gurnah	JA
2020 Louise Glück	JA
2019 Peter Handke	JA
2018 Olga Tokarczuk	JA
2017 Kazuo Ishiguro	JA
2016 Bob Dylan	NEJ

Lagar för framgång

Klokt utformad lagstiftning är en förutsättning för att förlagen ska våga investera långsiktigt i författarskap och utgivning. Förutsägbarhet är avgörande. Tvåra kast i regelverket gör det svårare att planera och fatta beslut som sträcker sig flera år framåt.

Förlagen är till övervägande del små företag med begränsad kapacitet att bära tunga administrativa bördor. När EU-lagstiftning utformas är det därför centralt att svenska parlamentariker förstår och för fram förlagens perspektiv tidigt i processen.

Lagstiftning där parterna ges möjlighet att själva komma överens är att föredra framför tvingande regler.

Bokbranschens klimatinitiativ

2021 grundades Bokbranschens klimatinitiativ, som ska stödja den svenska bokbranschen i arbetet med att minska sin klimatpåverkan. Vi samarbetar över hela kedjan – förlag, bokhandel, e-handel och strömningstjänster – för att tillsammans som bransch både kartlägga våra utsläpp och sätta gemensamma mål på såväl kort som lång sikt. Bokbranschens klimatinitiativ är en plattform för samverkan, kunskapsdelning och inspiration, där vi lär oss av varandra och hjälps åt att bli bättre.

EUDR visar vikten av att lyssna in branschen

I juni 2023 antogs EUDR, en EU-förordning som ska säkerställa att träprodukter som säljs i unionen inte bidrar till avskogning.

Bokbranschen vill bidra till minskad klimatpåverkan, men lagar som den här träffar fel.

Böcker var inte med i kommissionens första förslag utan lades till i sista stund, utan tillräcklig analys. Förlagen och bokbranschen som helhet är långt från producenterna, eftersom papper görs på bi- och restprodukter från skogsindustrin, som grenar, rötter och toppar. Det i kombination med den orimliga administrativa bördan innebar att

förlagen skulle tvingas lägga stora resurser på att ansvara för sådant de har liten möjlighet att påverka.

Det fanns också stor otydlighet från EU:s sida. Implementeringen sköts fram flera gånger, förutsättningarna förändrades, den tekniska plattformen för inrapportering försenades. Bokbranschen, som hade samlat sig för att anpassa sitt arbete, stod inför att lagen skulle träda i kraft utan att det gavs möjlighet att följa den.

Vi ser en ökad tendens med den här typen av lagstiftningspaket som får mycket stora konsekvenser för aktörer som inte utgör själva grundproblemet. I fallet med EUDR insåg både svenska politiker och europaparlamentarikerna detta, och i december 2025 undantogs böcker helt från förordningen.

Fredrik Backman – Ove gör global succé

Fredrik Backmans roman *En man som heter Ove* är inget annat än en succé. Den har blivit ett globalt fenomen, översatts till nära 50 språk och sålt i mer än åtta miljoner exemplar världen över.

2011

Ove föds

Fredrik Backman börjar arbeta på sin första roman, som handlar om den vresige änklungen Ove, en figur som växt fram när Backman bloggade för magasinet Café.

2012

Publicering förbereds

Bonnierförlaget Forum kommer överens med Fredrik Backman om att ge ut romanen om Ove. Manus redigeras, formges, trycks och digitaliseras. Marknadsföringsplaner skapas.

Succédebut

Under sensommaren publiceras *En man som heter Ove* och omfattas av såväl kritiker som bokköpare.

2013

Pocketfavorit

En man som heter Ove är årets mest sålda pocketbok i Sverige.

2015

Scenversion

Teateruppsättningen har premiär på Rival i Stockholm med Johan Rheborg i huvudrollen. Pjäsen sätts senare även upp i Norge och Finland.

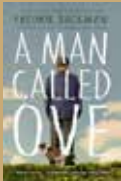
Svensk film

Filmen med Rolf Lassgård som Ove har premiär, lockar fler än 1,7 miljoner svenska biobesökare och nomineras till Oscar för bästa icke-engelskspråkiga film.

2018

Amerikanskt genombrott

A Man Called Ove når förstaplatsen på New York Times bästsäljarlista och ligger kvar på listan i 82 veckor i följd.

2023

Hollywoodversionen

Den engelskspråkiga nyinspelningen, "A Man Called Otto", med Tom Hanks i huvudrollen har premiär. Filmen drar in 113 miljoner dollar i biljettintäkter.

Underlaget är till stor del kvantitativt och har sammanställts från flera olika rapporter. Mer information om metod finns i de respektive källorna.

Uppgifter om försäljning och antal sålda böcker kommer från Svenska Förläggareföreningen och Svenska Bokhandlareföreningens ”Bokförsäljningsstatistiken”, en årlig rapportserie med försäljningsstatistik.

För bokbranschens ackumulerade omsättning liksom antal sysselsatta används Kreativ Sektors statistik. Uppgifter hämtas dels från Kreativ Sektors rapport som innehåller data för åren 2022 och 2023. I rapporten uppgår de kulturella och kreativa branschernas ackumulerade omsättning till 650 miljarder kronor. För bokbranschen redovisas alla bolag som kategoriseras under Litteratur i SNI-systemet.

På uppdrag av Svenska Förläggareföreningen har Kreativ Sektor tagit fram tidigare opublicerade uppgifter med statistik över bokbranschen även för år 2024, då med samma metodik som i nyss nämnda rapport.

Siffror över litteraturexporten är hämtade från Kulturrådet. Antal utgivna titlar är baserat på underlag från ”Förlagsstatistiken” och Kungliga bibliotekets statistik över utgivning.

Försäljningsdata och andra uppgifter om enskilda case är i regel hämtade direkt från förlagen, rättighetshavare, organisatörer och andra berörda aktörer. Även årsredovisningar och andra offentligt publicerade bolagsräkenskaper används som källor. Vid inflationsjustering används KPI.

Ett stort tack till alla som bidragit med kunskap, vägledning och hårda fakta.

Källor:

”Svenskarna och internet 2023”, Internetstiftelsen, 2023.

”Uppdaterad statistik för de kulturella och kreativa branscherna”, Kreativ Sektor, 2025.

”The Value of Nordic Literary Exports 2024”, Kulturrådet m fl, 2025.

”Årsredovisning 2025”, Kulturrådet, 2026.

”Om statligt litteraturstöd m.m”, proposition 1977/78:99.

”Biblioteken och bokmarknaden. Folkbibliotekens bokinköp 2015–2024”, Svenska Förläggareföreningen, 2025.

”Bokförsäljningsstatistiken”, Svenska Förläggareföreningen och Svenska Bokhandlareföreningen (årlig rapportserie).

”Verkstoppelistorna”, Svenska Bokhandlareföreningen och Svenska Förläggareföreningen (årlig rapportserie).

”De mest utlånade författarna i folk- och skolbibliotek 2024”, Sveriges författarfond, 2025.

”Förlagsstatistiken”, Svenska Förläggareföreningen (årlig rapportserie)

Svenska Förläggareföreningen är de svenska bokförlagens branschorganisation.

Vi arbetar för en öppen och fri bokmarknad där det ska finnas största möjliga utrymme att etablera och utveckla förlag. Dessutom arbetar vi för en stark upphovsrätt och det fria ordet.

Kontakt:

mikaela.zabrodsky@forlaggare.se

Läs mer: www.forlaggare.se

Form: Camilla Blomgren, AOKI

Så stärker vi framtidens bokbransch

Den svenska förlagsbranschen är en tillväxtbransch. Förlagen är motor inte bara för resten av bokbranschen utan för stora delar av den kulturella och kreativa ekonomin. Med rätt insatser ser vi till att morgondagens svenska böcker fortsätter vara en bärande del

av Sveriges kulturella och kreativa näring.

Bokbranschen skapar värde långt utanför bokens sidor. För en fortsatt stark ställning behöver vi värna om allt det som ligger till grund för att bokbranschen är vad den är idag.

Värna upphovsrätten

En stark upphovsrätt är fundamentet för all bokutgivning.

Stärk läsningen

Genom att satsa på läsningen i skolan ger vi alla barn en chans.

Säkra den litterära infrastrukturen

Starka bibliotek gör litteraturen tillgänglig för alla medborgare.

Fördubbla litteraturstödet

Det enda statliga stödet till förlagen är effektivt och träffsäkert.

Rätt förutsättningar ger stora framgångar

Klok lagstiftning utan onödiga regleringar ger förlagen bäst möjligheter.